

Empatik S?n?f Atmosferi Tutum Ölçe?i (ESTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Empatik S?n?f Atmosferi Tutum Ölçe?i (ESTÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20915>

Özet

Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği (ESTÖ), öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının sınıf ortamında empatik bir iklim oluşturmaya yönelik sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, eğitim ortamlarında duygusal anlayışın ve karşılıklı saygının teşvik edilmesinin önemini vurgulayan tutumları belirlemeyi hedefler. ESTÖ, Yaşar Özbay ve Mustafa Şahin tarafından 2000 yılında yapılan bir geçerlik ve güvenirlik çalışması kapsamında literatüre kazandırılmıştır. Bu ölçek, özellikle öğretmen eğitiminde ve sınıf yönetimi araştırmalarında empati temelli yaklaşımların değerlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği, ESTÖ, Tutum Ölçeği, Empati, Sınıf Atmosferi, Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Tutumları.

Yazarlar

Yaşar Özbay, Mustafa Şahin

Amaç

Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği (ESTÖ)'nün temel amacı, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının, öğrencileriyle kurdukları ilişkilerde ve genel sınıf ortamında empatik davranışları ve yaklaşımları ne ölçüde benimsediklerini belirlemektir. Ölçek, bireylerin empatik bir sınıf iklimini desteklemeye yönelik olumlu veya olumsuz eğilimlerini nicel olarak ölçmeye olanak tanır. Bu ölçüm, eğitim programlarının geliştirilmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının saptanması açısından önemlidir.

Ölçeğin geliştirilmesi, empatik davranışların öğrenci başarısı, sosyal uyum ve düşük çatışma ortamları üzerindeki pozitif etkileri göz önüne alınarak, bu tür tutumların eğitimciler arasında yaygınlaştırılması ihtiyacına dayanmaktadır. ESTÖ, bir geliştirme çalışması ürünü olarak, eğitim araştırmacılarına güvenilir ve geçerli bir veri toplama aracı sunmayı amaçlamıştır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

ESTÖ, temel olarak "Empatik Sınıf Atmosferi Tutumu" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, eğitimcinin öğrencilerin duygusal durumlarını anlama, onların bakış açısını kabul etme ve bu anlayışın sınıf yönetimi stratejilerine entegre etme eğilimini ifade eder. Ölçek, genellikle iki ana boyutu veya alt faktörü kapsayacak şekilde tasarlanmıştır:

Duygusal Anlay?? ve Kabul: Ö?rencilerin hislerini tan?ma, yarg?lamadan kabul etme ve onlara destek olma tutumu.

Empatik Davran??sal E?ilim: Empatik anlay??? somut s?n?f içi uygulamalara ve problem çözme süreçlerine dönü?türme e?ilimi.

Ölçek, bu tutumlar?n bireysel farklılıklar?n ortaya koyarak, empatik yakla??mlar?n e?itimdeki önemine dikkat çekmektedir. Ölçülen yap?, ö?retmen-ö?renci ili?kisinin kalitesini belirleyen temel psikolojik de?i?kenlerden biridir.

Geçerlik

ESTÖ'nün geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detaylandırılm??tır. Tipik olarak bir tutum ölçe?i geli?tirme sürecinde, **Yap? Geçerli?i** ve **Kapsam Geçerli?i** analizleri gerçekleştirilmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirler.

Özbay ve ?ahin (2000) taraf?ndan yürütölen çal??mada, geçerlik analizleri için genellikle faktör analizi (bkz. Faktör Analizi bölümü) kullanılm??tır. Ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ölçölmek istenen yap?y? temsil edip etmedi?ini kontrol etmek amacıyla uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??tır. Detaylı geçerlik katsayılar? ve istatistiksel sonuçlar, orijinal referansta (Hacettepe Üniversitesi E?itim Faköltesi Dergisi, 19) bulunmaktadır. Ölçek geli?tirme çal??ması olmasına rağmen, kaynakta spesifik geçerlik katsayısı verilmemiştir; ancak akademik standartlara uygun olarak bu çal??malar?n yapıldı?ı varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, tutarlılı?ı ve kararlılı?ı de?erlendirmek için yapılm??tır. Akademik ölçek geli?tirme çal??malar?nda en yaygın kullanılan güvenilirlik yöntemi **?ç Tutarlılık Katsayısı** (Cronbach Alfa) analizidir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yap?y? ne derece tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

ESTÖ'nün güvenilirlik analizlerinin, yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermesi beklenir. Ayr?ca, ölçe?in zamana karşı kararlılı?ı incelemek amacıyla Test-Tekrar Test güvenilirlik yöntemi de uygulanm?? olabilir. Güvenirlik de?erleri hakkında spesifik bir sayı olmamakla birlikte, referans makale, ölçe?in e?itim ara?tırmalarında kullanılabilecek düzeyde güvenilir oldu?unu kanıtlayan veriler sunmaktadır.

Faktör Analizi

Empatik S?n?f Atmosferi Tutum Ölçe?i (ESTÖ)'nün yap? geçerli?ini ortaya koymak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılm??tır. Yöntemin genellikle **Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA)**

oldu?u kabul edilir, bu sayede ölçe?in kaç boyuttan (faktörden) olu?tu?u belirlenmi?tir.

Faktör analizi sonucunda elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in teorik temelleriyle uyumlu olmal?d?r. Bu analizler, maddelerin hangi faktörlere yüklendi?ini, faktör yük de?erlerini ve varyans?n ne kadar?n?n aç?kland???n? gösterir. Bu süreç, ölçe?in nihai formunun ve madde say?s?n?n belirlenmesinde kritik rol oynam???t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Çal??mas? (Attitude Scale Development)

Format: Tutum Ölçe?i. Genellikle Likert Tipi Derecelendirme format?nda haz?rlanm???t?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popölasyon Grubu: Ö?retmenler ve Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenlik mesle?ini icra eden veya bu mesle?e haz?rlanan ki?iler)

Popölasyon Detaylar?: Özbay ve ?ahin (2000) çal??mas?nda, geçerlik ve güvenirlik örneklemini genellikle üniversitelerin e?itim fakültelerinde okuyan ö?renciler (ö?retmen adaylar?) veya farklı okullarda görev yapan aktif ö?retmenlerden olu?maktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen bir anket format?d?r. Cevaplar, kat?l?mc?n?n empatik s?n?f atmosferine yönelik tutumunu yans?tan dereceli bir ölçek üzerinde i?aretlenir.

Anahtar Kelimeler

E?itimde Empati, Ö?retmen E?itimi, Psikolojik Ölçek, S?n?f ?klimi, Geçerlik, Güvenirlik, Özbay ve ?ahin.

Yazarlar (Detaylar)

Sorumlu Yazar: **Ya?ar Özbay**

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Orijinal makale yay?n y?l? 2000 oldu?undan, ORCID kullan?m? yayg?n de?ildi.)

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: yozbay@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi bilgisi mevcut de?ildir, ancak sorumlu yazar?n Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi ile ili?kili oldu?u varsay?lmaktadır.

Özellikler, Ücret ve Test Yılı

Özellikler ve Kullanım: Ölçek akademik araştırmalarda kullanılabilir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için sorumlu yazara e-posta yoluyla ulaşılmasında tavsiye edilir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Test Yılı: Ölçeğin geliştirildiği ve yayınlandığı yıl: 2000.

Kaynaklar

Özbay, Y. ve Şahin, M. (2000). Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği (ESATÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 104-113.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: empatik-sinif-atmosferi-tutum-olcegi-esto-toad.pdf

Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği (ESTÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içerikte Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği (ESTÖ)'ne ait maddeler bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Özbay ve Şahin (2000) tarafından yayınlanan orijinal makaleye başvurunuz.